PEC Elektro Sandefjord - Retningslinjer for etisk handel og samfunnsansvar - 2026

Formål og omfang

PEC Elektro Sandefjord AS jobber med å oppfylle krav og normer til etisk handel i våre leverandørkjeder. Dette ønsker vi å gjøre i nært samarbeid og i dialog med våre leverandører og samarbeidspartnere. Vi har således utarbeidet retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon i leverandørkjeden.

Etter lovendring i lov om offentlige anskaffelser i 2017, har kravene til oppfølging av leverandørkjeden blitt skjerpet. PEC Elektro ber således om at våre leverandører videreformidler våre retningslinjer til sine respektive underleverandører og bidrar til deres etterlevelse av dem. I tillegg må leverandørene kontinuerlig jobbe for å etterleve kravene på egne vegne.

Krav til forhold i leverandørkjeden

Våre leverandører og samarbeidspartnere må respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø og antikorrupsjon. Varer som leveres til oss, skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.
PEC Elektro Sandefjord´s leverandører skal unngå handelspartnere som har aktiviteter i land som er pålagt handelsboikott av FN og/eller norske myndigheter.

Oppfølging av etterlevelse av kravene

På oppfordring fra PEC Elektro må leverandøren kunne dokumentere hvordan de selv, og eventuelt underleverandører, arbeider for å etterleve retningslinjene. Det kan gjøres ved oppfølgingssamtaler med oss og/eller kartlegging av arbeidsforholdene på produksjonssted. Dersom PEC Elektro Sandefjord AS
ønsker å kartlegge underleverandører med hensyn til etterlevelse av retningslinjene for etisk handel, plikter leverandøren å tillate en slik kartlegging og oppgi navn og kontaktopplysninger på disse.

Ved brudd på de etiske retningslinjene skal leverandøren, i samarbeid med PEC Elektro Sandefjord, lage en plan for utbedring av manglene. Utbedring skal skje innen rimelig tid.

Retningslinjer for etisk handel

1. **Tvangsarbeid/slavearbeid (ILO konvensjon nr. 29 og 105)**
   - 1.1. Det skal ikke forekomme noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.
   - 1.2. Arbeidere skal ikke måtte levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal fritt kunne avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

2. **Fagorganisering og kollektive forhandlinger (ILO konvensjon nr. 87, 98, 135 og 154)**
   - 2.1. Arbeidere skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget ønske, og til å forhandle kollektivt. Arbeidsgiver skal ikke blande seg inn i, hindre eller motarbeide fagorganisering eller kollektive forhandlinger.
   - 2.2. Fagforeningsrepresentanter skal ikke diskrimineres eller hindres i å utføre sitt fagforeningsarbeid.
   - 2.3. Dersom retten til fri organisering og/eller kollektive forhandlinger er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke hindre alternative mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

3. **Barnearbeid (FNs konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjon nr. 138, 182 og 79, ILO anbefaling nr. 146)**
   - 3.1. Minstealder for arbeidere skal ikke være mindre enn 15 år og i tråd med
     - i) nasjonal minstealder for ansettelse, eller;
     - ii) minstealder for obligatorisk skolegang, med høyeste alder som gjeldende.

     Dersom lokal minstealder er satt til 14 år i tråd med unntaket i ILO konvensjon 138, kan dette aksepteres.
   - 3.2. Nyrekruttering av barnearbeidere i strid med ovennevnte minstealder skal ikke finne sted.
   - 3.3. Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som er til skade for deres helse, sikkerhet eller moral, inkludert nattarbeid.
   - 3.4. Det skal etableres handlingsplaner for snarlig utfasing av barnearbeid som er i strid med ILO- konvensjonene 138 og 182. Handlingsplanene skal dokumenteres og kommuniseres til relevant personale og andre interessenter. Det skal legges til rette for støtteordninger hvor barn gis mulighet til utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

4. **Diskriminering (ILO konvensjon nr. 100 og 111 og FNs Kvinnediskrimineringskonvensjon)**
   - 4.1. Det skal ikke forekomme diskriminering når det gjelder ansettelse, avlønning, opplæring, forfremmelse, oppsigelse eller pensjonering basert på etnisk tilhørighet, kaste, religion, alder, uførhet, kjønn, sivil status, seksuell legning, fagforeningsarbeid eller politisk tilhørighet.
   - 4.2. Det skal etableres vern mot seksuelt påtrengende, truende, fornærmende eller utnyttende adferd og mot diskriminering eller oppsigelse på usaklig grunnlag, f. eks ekteskap, graviditet, foreldrestand eller status som HIV-smittet.

5. **Brutal behandling (FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 7)**
   - 5.1. Fysisk mishandling eller avstraffelse, eller trussel om fysisk mishandling er forbudt. Det samme gjelder seksuelt eller annet misbruk og andre former for ydmykelser.

6. **Helse, miljø og sikkerhet (ILO konvensjon nr. 155 og anbefaling nr. 164)**

6.1. Det skal arbeides for å sikre arbeidere et sikkert og sunt arbeidsmiljø. Farlige kjemikalier og andre stoffer skal håndteres forsvarlig. Nødvendige tiltak skal iverksettes for å forhindre og minimere ulykker og helseskader som resultat av, eller relatert til, forhold på arbeidsplassen.

6.2. Arbeidere skal ha jevnlig og dokumentert opplæring i helse og sikkerhet. Helse- og sikkerhetsopplæring skal gjentas for nyansatte og omplasserte arbeidere.

6.3. Arbeidere skal ha tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann. Hvis relevant, skal arbeidsgiver også besørge tilgang til fasiliteter for trygg oppbevaring av mat.

6.4. Hvis arbeidsgiver tilbyr losji, skal dette være rent, sikkert, tilstrekkelig ventilert og med tilgang til rene sanitærfasiliteter og rent drikkevann.

7. Lønn (ILO konvensjon nr. 131)

7.1. Lønn til arbeidere for en normal arbeidsuke skal minst være i tråd med nasjonale minstelønnsbestemmelser eller bransjestandard, den høyeste gjelder. Lønn skal alltid være tilstrekkelig til å dekke grunnleggende behov, inkludert sparing.

7.2. Lønnsforhold og utbetaling av lønn skal være skriftlig avtalefestet før arbeidet påbegynnes. Avtalen skal være forståelig for arbeideren.

7.3. Fratrekk i lønn som disiplinærreaksjon tillates ikke.

8. Arbeidstid (ILO konvensjon nr. 1 og 14)

8.1. Arbeidstiden skal være i tråd med nasjonale lover eller bransjestandard, og ikke overstige arbeidstid i samsvar med gjeldende internasjonale konvensjoner. Normal arbeidstid per uke skal vanligvis ikke overstige 48 timer.

8.2. Arbeidere skal ha minst én fridag per 7 dager.

8.3. Overtid skal være begrenset og frivillig. Anbefalt maksimum overtid er 12 timer per uke, dvs. samlet arbeidstid på 60 timer per uke. Unntak fra dette kan aksepteres dersom det er regulert av en kollektiv avtale eller nasjonal lov.

8.4. Arbeidere skal alltid ha overtidstillegg ved arbeidstid over normal arbeidstid (se punkt 8.1 over), minimum i tråd med gjeldende lover.

9. Regulære ansettelser (ILO konvensjon nr. 95, 158, 175, 177, 181)

9.1. Forpliktelser overfor arbeidere, i tråd med internasjonale konvensjoner, nasjonale lover og regler om regulære ansettelser skal ikke omgås gjennom bruk av korttidsengasjementer (som bruk av kontraktsarbeidere, løsarbeidere og dagarbeidere), underkontraktører eller andre arbeidsrelasjoner.

9.2. Alle arbeidere har krav på arbeidskontrakt på et språk de forstår.

9.3. Lærlingprogram skal være klart definert med hensyn til varighet og innhold.

10. Marginaliserte befolkningsgrupper (FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, art. 1 og 2)

10.1. Produksjon og bruk av naturressurser skal ikke bidra til å ødelegge ressurs- og inntektsgrunnlag for marginaliserte befolkningsgrupper, for eksempel ved å beslaglegge store landarealer, uforsvarlig bruk av vann eller andre naturressurser som befolkningsgruppene er avhengig av.

11. Miljø

11.1. Tiltak for å redusere negative effekter på helse og miljø i hele verdikjeden skal gjennomføres gjennom minimering av utslipp, fremme effektiv og bærekraftig ressursbruk, inkludert energi og vann og minimering av drivhusgassutslipp i produksjon og transport. Lokalmiljøet på produksjonsstedet skal ikke bli drevet rovdrift på eller skadet av forurensning.

11.2. Nasjonal og internasjonal miljølovgivning og -reguleringer skal overholdes og relevante utslippstillatelser skal innhentes.

11.3. Alle leverandører skal ha et miljøsertifiseringssystem (som eksempelvis ISO 14001, Svanen, Miljøfyrtårnet, EMAS eller EU-blomsten). Dersom dette ikke er tilfredsstilt, må følgende forhold være oppfylt:

a. Leverandøren må ha en miljøpolicy, der det tas hensyn til hvordan dere skal drive virksomheten så miljøvennlig som mulig.
b. Leverandøren må ha identifisert hvilke områder bedriften påvirker miljøet mest.
c. Leverandøren må ha identifisert hvilke miljølover som gjelder for deres virksomhet, og følge opp at disse blir fulgt.
d. Leverandøren må gjøre en systematisk gjennomgang og oppfølging av deres virksomhets miljøpåvirkning, samt hvordan dere kan redusere denne.
e. Leverandøren må ha en person som er miljøansvarlig i firmaet.

12. Korrupsjon

12.1. Alle former for bestikkelser, er uakseptabelt, så som bruken av alternative kanaler for å sikre illegitime private eller arbeidsrelaterte fordeler til kunder, agenter, kontraktører, leverandører eller deres tilsatte samt offentlige tjenestemenn/-kvinner.

13. Ledelsessystem hos leverandører

13.1. Ledelsessystem er sentralt for implementering av etiske retningslinjer. PEC Elektro understreker viktigheten av at leverandører har systemer som støtter implementeringen av disse. Forventningene er tydeliggjort ved at:

13.1.a. Leverandøren bør utpeke en ansvarlig, sentralt i organisasjonen, for implementering av de etiske retningslinjene i egen virksomhet

13.1.b. Leverandøren skal gjøre retningslinjene kjent i alle relevante deler av sin organisasjon

13.1.c. Leverandøren skal kunne gjøre rede for hvor varer som er bestilt av PEC Elektro blir produsert.

14. Leverandørens verdikjede til produksjon

14.1. Leverandører skal ha en oversikt over hvem og hvor (navn og adresse på leverandør) produksjonen av varene finner sted og kunne dokumentere dette. Dette gjelder for de viktigste varene som inngår i leveransene til PEC Elektro.

14.2. Leverandøren skal kommunisere sine retningslinjer til alle sine underleverandører, og følge opp at nevnte kommunikasjon formidles videre i verdikjeden til og med det leddet der produksjonen/ferdigstillelsen finner sted.

14.3. Leverandøren skal ha et system for oppfølging av hvordan dets leverandører etterlever retningslinjene. (Eks: Risikokartlegging, tiltaksplan, kontroller, oppfølgingsbesøk, avvikshåndtering, osv.) Systemet skal være beskrevet kort og kunne formidles.

15. Konfliktmineraler

15.1. PEC Elektro jobber for at produktene våre leverandører selger/produserer til våre kunder ikke inneholder såkalte konfliktmineraler. Vi forventer at våre leverandører følger opp sine underleverandører på dette området.

15.2. Begrepet “konfliktmineraler” omfatter særlig mineralene tantalum, tinn, gull og tungsten (wolfram) når disse utvinnes i områder rammet av konflikter mellom grupper i et land eller mellom land, f.eks. i den Demokratiske Republikken Kongo. Slike konflikter kan ofte påvirke utvinning og håndtering av mineralene negativt. Blant

annet forekommer det at inntekt fra gruvedrift blir brukt til å finansiere væpnede konflikter. Videre forekommer ofte alvorlige brudd på menneske- og arbeidsrettigheter i gruvedrift i slike områder.